

Какви публични политики по управление на отпадъците за какъв тип екологичен преход?

Поредица от конференции-
дискусии: *„Могат ли
отпадъците да се превърнат в
предимство за нашите градове?“*

Френски институт в България,
София
Вторник, 29 ноември 2022 г.

*„От управление на отпадъците до
управление на ресурсите“*

Фабрицио Макалия
Университет – гр. Тур
Научно звено „CITERES 7324“ към
Националния научноизследователски
център на Франция
maccaglia@univ-tours.fr

Какви публични политики за управление на отпадъците за какъв тип екологичен преход?

1)1) Каква линия на развитие определят публичните политики за отпадъците по отношение на екологичния преход?

1)2) Изследване на логиките и перспективите на екологичния преход

01

Усещане за доверие и „смекчена“ принуда

Как поведението на хората да се приведе в съответствие с предписанията на публичните политики за околната среда?

Да се предложи „архитектура на избора“

- Ограничаващи инструменти + неограничаващи инструменти;
- Насърчаване на практиките, свързани с отпадъците, които, прилагани заедно, изграждат система и могат да служат за лост при преминаването към кръгова икономика.

- Доверие: резултат от натрупването на положителен опит в миналото;
- Напр.: Малмьо (Швеция)

1) Чувството на взаимно доверие определя ефективността на публичните политики за околната среда

1) „Полагам усилия, тъй като извличам полза от това“

- Възвръщаемостта на инвестицията променя начина, по който се възприемат ограниченията и съоръженията;
- Напр.: Малмьо (Швеция)

02

„Отпадъците трябва все някъде да се сложат.“

„Отпадъците трябва все някъде да се сложат“!

Преминаване на дадена територия към кръгова икономика

- Възприемане на „правилно поведение“
- Изграждане на съоръжения за обработка на отпадъците на съответната територия.

- Силна съпротива от страна на местните общности
- Напр.: Торино (Италия)

1) „Демократичното инженерство“ не е гаранция, че действията на публичните власти ще намерят конкретен израз

1) Мобилизирането може да забави преминаването на дадена територия към кръгова икономика

- Запазване на не особено добри начини за обработка на отпадъците, което се вписва в конкретна логика на екологичния преход.
- Напр.: Тур (Франция)

03

Какво място да се отреди на експериментите и инициативите, които се предлагат „отдолу“ при едно индустриално управление на отпадъците?

Индустриалци – проектантски организации – народни избраници: триъгълникът, определящ общата насока и избора на техническите параметри, които се залагат в политиките за отпадъците

Поява на нови действащи лица, които се борят за своето място (и за право на изразяване) в управлението на отпадъците

- Отпадъците като място, където обществото работи върху себе си;
- Насърчаване на практики, свързани с отпадъците, които, прилагани заедно, изграждат система и могат да служат като лост при преминаването към кръгова икономика.

- Отпадъците: нови форми на ангажиране и трупане на опит, свързан с гражданското поведение;
- Отпадъците: работа, свързана с институционален, колективен и индивидуален размисъл.

1) Политизиране на отпадъците: разделно събиране, компостиране, рециклиране, многократна употреба и т.н., „това е начин да се прави политика с други средства“.

1) Кои са границите на тази микрополитика на ангажирането?

- Поддържане на идеята (илюзията?), че екологията се опира на малки прояви на отговорно поведение;
- Екологичният преход изисква по-ограничаващи решения относно начина на потребление и производство.

04

Дали битовите отпадъци са най-добрият лост за управление на екологичния преход?

**Публичните политики за
отпадъците: основен лост на
политиките за околната среда**

**Абсолютната необходимост от
оползотворяване: да се сложи край
на „безразличието“ ни към
отпадъците, както и индивидите да
поемат отново отговорност за
отпадъците си**

- Индивидът носи отговорност за съществуването на проблема с отпадъците и следователно е част от неговото решение;
- Индивидуалната отговорност има предимство пред колективната.

- Разделното събиране е чудесен лост за насърчаване на различните форми на потребление
- „Правилното поведение“ като морално оправдание за поведения, несъвместими с екологичния преход.

**1) Затвърдяване на
преобладаващите начини на
производство и потребление**

05

**„Пазарът“ е това, което определя
екологичния преход!**

Директива 2008/98/СЕ: принцип на „близостта“

Принцип на „близостта“, който се задейства в зависимост от разходите за обработка и стойността на отпадъците

- Затваряне на азиатските пазари за европейските отпадъци: връщане на управлението на отпадъците в Европа
- Екологичен преход чрез изнасяне на най-ниска цена на вредните въздействия и замърсяването

- Необходимостта от оползотворяване се ползва с предимство пред обработката на местно ниво, тъй като отпадъците се превърнаха в суровини, чиято стойност (и географско разпределение) се определят от пазара
- Напр.: инсинератор в Малмьо

1) Управлението на екологичния преход с помощта на пазара достигна своя предел.